

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KAR/SAA1	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Studium archeologických artefaktů 1		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	23.05.2024 07:05

Pracoviště / Zkratka	KAR / SAA1			Akademický rok	2023/2024
Název	Studium archeologických artefaktů 1			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 5 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Cvičení 2 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Hodn. stup. zp. před zk.	S/N
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	0				
Automat. uzn. záp. před zk.	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Cílem přednášek je systematika přehledu typologického vývoje keramiky v pravěku, středověku, novověku a moderním období v Čechách a na Moravě (student si volí jedno z uvedených období: pravěkou nebo středověkou a novověkou keramikou). V úvodních přednáškách bude představen technologický proces výroby keramiky v rámci výrobního řetězce (získávání surovin, techniky tváření, výzdoba a výpal). Studenti budou seznámeni se základními metodami klasifikace a deskripce keramiky v jednotlivých pravěkých a historických obdobích. Důraz bude kladen také na interpretaci funkce a významu keramiky pro minulou společnost v kontextu různého kulturního a sociálního prostředí.

Požadavky na studenta

Kombinovaná zkouška, seminární práce.

Obsah

- Pravěká keramika
 - Úvod do technologie výroby pravěké keramiky.
 - Neolitická keramika - klasifikace, typologizace a interpretace.
 - Eneolitická keramika - klasifikace, typologizace a interpretace.
 - Keramika doby bronzové - klasifikace, typologizace a interpretace
 - Keramika doby laténské a římské - klasifikace, typologizace a interpretace
- Středověká a novověká keramika
 - Úvod do technologie výroby raně středověké až pozdně středověké keramiky
 - Raně středověká keramika - klasifikace, typologizace a interpretace
 - Vrcholně a pozdně středověká keramika - klasifikace, typologizace a interpretace
 - Středověké kachle
 - Středověká stavební keramika
 - Úvod do technologie výroby novověké keramiky
 - Novověká keramika - klasifikace, typologizace a interpretace

2.8. Novověké kachle

2.9. Rukodělná a továrně vyráběná keramika moderní doby - klasifikace, typologizace a interpretace

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Mgr. Ladislav Čapek, Ph.D.
- **Přednášející:** Mgr. Ladislav Čapek, Ph.D. (50%), PhDr. Petr Křišťuf, Ph.D. (12%), PhDr. Petr Menšík, Ph.D. (12%), Mgr. et Mgr. Michal Preusz, Ph.D. (12%), Doc. PhDr. Pavel Vařeka, Ph.D. (14%)
- **Cvičící:** Mgr. Ladislav Čapek, Ph.D. (50%), PhDr. Petr Křišťuf, Ph.D. (12%), PhDr. Petr Menšík, Ph.D. (12%), Mgr. et Mgr. Michal Preusz, Ph.D. (12%), Doc. PhDr. Pavel Vařeka, Ph.D. (14%)

Literatura

- **Základní:** Čapek, Ladislav; Militký, Jiří. *Historická radnice v Českých Budějovicích ve světle archeologických výzkumů a rozboru hmotných pramenů*. 2016. ISBN 978-80-261-0634-0.
- **Základní:** Rice, Prudence M. *Pottery analysis : a sourcebook*. Chicago : University of Chicago Press, 2005. ISBN 0-226-71116-1.
- **Základní:** Jervis, Ben. *Pottery and social life in medieval England : towards a relational approach*. 2014. ISBN 978-1-78297-659-2.
- **Základní:** Salač, Vladimír; Neruda, Roman.; Kubálek, Tomáš. *Sídliště z doby laténské a římské v Březně u Chomutova : kvantitativní vlastnosti keramických souborů = Siedlung der Lat?nezeit und der Römischen Kaiserzeit in Březno bei Chomutov : quantitative Charakteristika der Keramikensembles*. V Praze : Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1150-9.
- **Základní:** Poláček, Lumír. *Slawische Keramik in Mitteleuropa : vom 8. bis zum 11. Jahrhundert : Terminologie und Beschreibung : kolloquium Mikulčice, 24.-26. Mai 1994 ; Lumír Poláček. Band II*. Brno : Archäologisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik, 1995. ISBN 80-901679-6-9.
- **Základní:** Čapek, Ladislav; Těsnohlídková, Kateřina; Slaviček, Lubomír.; Všianský, Dalibor; Pracný, Pavel. *Technologie výroby a archeometrické studium středověké keramiky*. 2018. ISBN 978-80-261-0811-5.
- **Doporučená:** KVĚTINA, P. - Končelová M. *Kategorie výzdobného stylu na lineární keramice z Bylan*. Archeologické rozhledy 63, 195-219. 2011.
- **Doporučená:** Salač, V., Kubálek, T. *Laténská sídlištní keramika v severozápadních Čechách..* Praha, 2015. ISBN 978-80-87365-83-0.
- **Doporučená:** ŠABATOVÁ, K. *Möglichkeiten der statistischen Methoden bei der Auswertung eines bronzezeitlichen Fundorts (Práslavice, Mähren, Tschechische Republik)*. Republik). In. Bratislava: Comenius University, 2010.
- **Doporučená:** BLAŽKOVÁ, G. a kol. *Nálezy hmotné kultury z renesančních odpadních jímek z Pražského hradu. Díl II. Studie*. 2016.
- **Doporučená:** Podborský, Vladimír. *Numerický kód moravské malované keramiky : problémy deskripce v archeologii*. Brno : Univerzita J.E. Purkyně, 1977.
- **Doporučená:** Zápotocká, Marie. *Ornamentace neolitické vypichané keramiky: technika, terminologie a způsob dokumentace*. Praha Archeologický ústav ČSAV, 1978.
- **Doporučená:** ORTON, C. - TYERS, P. - VINCE, A. *Pottery in Archaeology*. Cambridge, 1993.
- **Doporučená:** PAVLŮ, I. *Pottery Origins*. Praha: Carolinum, 1997.
- **Doporučená:** Balcárková, Adéla; Dresler, Petr.; Macháček, Jiří. *Povelkomoravská a mladohradištní keramika v prostoru dolního Podyjí*. 2017. ISBN 978-80-210-8865-8.
- **Doporučená:** Macháček, Jiří. *Studie k velkomoravské keramice : metody, analýzy a syntézy, modely*. Brno : Ústav archeologie a muzeologie, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 2001. ISBN 80-210-2525-5.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Kontaktní výuka	52
Příprava na zkoušku [10-60]	38
Vypracování seminární práce v magisterském studijním programu [5-100]	40

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

- Kombinovaná zkouška,
- Seminární práce,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

- Shrnout význam archeologie a historie pro poznání minulosti
- Charakterizovat jednotlivá období pravěku a středověku

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

- Rozumět odbornému textu v anglickém / německém jazyce
- Používat adekvátní terminologii v českém a anglickém jazyce
- Porozumět vědecky strukturované přednášce

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

- Přednáška s demonstrací,
- Cvičení (praktické činnosti),

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

- Shrnout typologický vývoj keramiky v pravěku / středověku / novověku a moderním období
- Shrnout technologický proces výroby keramiky
- Shrnout metody klasifikace a deskripce keramiky v jednotlivých pravěkých a historických obdobích
- Načrtnout vývoj keramické produkce v různých oblastech Evropy

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

- Vytvořit deskriptivní systém keramiky z různých období
- Datovat keramiku z různých období

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Archeologie	Navazující	Prezenční	Archeologie	1	21-1,2,3	2023	Povinně volitelné předměty - Archeologie materiální kultury	B	1	ZS